

Met een stip op de horizon, in heel de metropool Amsterdam duurzame energie in 2028, heeft de lokale energievooperatie Zuiderlicht een ambitieus plan neergezet. Voorfinanciering en samenwerken met innovatieve partners zijn de belangrijkste lessen die zijn geleerd.

Door Silvie Hermesen

Met een **professionele coöperatie** snel voorruit

De bewoners van woonboten in Amsterdam Zuid keken uit op een sportcomplex met plat dak en kregen een idee: als we meer duurzame energie nodig hebben dan onze eigen zonnepanelen opbrengen, kunnen we dat dak gebruiken. In 2013 richtten ze de lokale duurzame energievooperatie Zuiderlicht op. De ambitie groeide snel verder: in 2028 heel metropool Amsterdam op duurzame energie. Door deze stip op de horizon konden alle acties in dit perspectief worden ontwikkeld. En met de kracht van zo'n grote ambitie kwam ook het inzicht dat samenwerken noodzakelijk is.

Voorfinanciering

Wat Zuiderlicht heeft laten zien, is dat een lokale energievooperatie met een relatief kleine investering snel kan uitgroeien tot een professionele organisatie. Daarbij zijn ze enorm geholpen door de structurele bijdrage van overheden en bedrijven. Deze hebben niet in een keer een hoop geld gegeven, maar juist een bestaande structuur ondersteund. Vanaf 2013 heeft de coöperatie in twee jaar 35.000 euro aan subsidie en leningen ontvangen om de organisatie op te zetten, vooruitlopend op de te verwachten inkomsten.

Vooraf deze voorfinanciering is de crux. Durf je voor te sorteren op te verwachten inkomsten? Met een professionele organisatie kun je sneller een sprong voorwaarts maken in volwassenheid. Daarvoor is niet een eenmalige grote bijdrage nodig, maar juist een (structurele) investering gespreid over twee à drie jaar. Dan krijgt een coöperatie in ontwikkeling de continuïteit om verder op te bouwen.

Frank Boon tijdens onthulling eerste paneel op ASV Arsenal

Frank Boon samen met voorzitter Bert van de Rotte op dak van ASV Arsenal

Samenwerkingspartners

In retrospectief is gebleken dat de stapsgewijze ontwikkeling van de organisatie goed heeft gewerkt. Voor alle partners is het een experiment geweest om Zuiderlicht mee te helpen bij haar ontwikkeling. Kan een coöperatie het waarmaken, als we hier tijd en geld insteken?

Voor het eerste project om zonnepanelen op het dak van het sportcomplex te leggen, heeft stadsdeel zuid een startsubsidie gegeven. Ook de Rabobank is er vroeg bijgekomen. Zij hebben het professionaliseren van de organisatie ondersteund door twee jaar te helpen met de communicatiemiddelen. Alliander, distributeur van energie, heeft het afgelopen jaar een andere impuls gegeven aan de organisatie. Zij hebben gezorgd dat een aantal vrijwilligers betaald kregen voor extra uren, waardoor er meer aan acquisitie en naamsbekendheid kan worden gedaan. Zo heeft Zuiderlicht zich in relatief korte tijd kunnen ontwikkelen tot een professionele organisatie die nu ook meer projecten aankan.

Toekomst

Het businessmodel van de energiecoöperatie ziet er nu goed uit. Er is een portfolio, gevuld met vier projecten en in totaal 700 zonnepanelen. Er lopen momenteel zes SDE+-aanvragen voor projecten in zonnepanelen en daarnaast is Zuiderlicht actief met windmolens en warmtebronvoorzieningen. De coöperatie heeft nog zeker twee jaar nodig om genoeg capaciteit aan duurzame energie te genereren. Hiermee kunnen ze dan zelfstandig overhead en uren bekostigen.

Verder is Zuiderlicht ook bezig om de partijen die geïnteresseerd zijn in energietransitie te laten zien dat ze met een relatief kleine, maar structurele inleg een coöperatie kunnen helpen. Het is de kunst om grote en kleine investeerders te combineren. Samen met Zuiderlicht en andere startende coöperaties zijn ODE Decentraal, verschillende banken en grote investeringsinstituten aan het kijken hoe ze een groot energiecoöperatie ontwikkelingsfonds op kunnen zetten. De boodschap is duidelijk: met gedurende 2 à 3 jaar een bedrag van 30.000 euro per jaar aan voorfinanciering kan de branche nu professionaliseren, en bouw je capaciteit op om over tien jaar een goed rendement te behalen met duurzame energie. 🌱